

HET EERSTE AVONTUUR
VAN
SHERLOCK
HOLMES
EEN STUDIE IN ROOD

Oorspronkelijke titel:

La première aventure de Sherlock Holmes. Une étude en rouge

© 2022 Éditions Margot, 20, rue des Gras, 63000 Clermont Ferrand

© 2023 Nederlandse vertaling Infodok / Standaard Uitgeverij nv,

Franklin Rooseveltplaats 12, B-2060 Antwerpen

Gemaakt onder licentie van Davidsfonds.

'Infodok' is het geregistreerde merk van Davidsfonds vzw.

www.standaarduitgeverij.be/infodok

Published by arrangement with Daniela Bonerba and Sylvain Coissard

Tekst: Arthur Conan Doyle

Illustraties: Vincent Maillié

Ontwerp: Anthony Martínez en Boris Sabatier

Vertaling: Debby Nieberg/Vitataal

Redactie: Vitataal

Zetwerk Nederlandse versie: Indruk Grafisch Ontwerp

Gedrukt in China

Eerste druk

D/2023/0034/307

ISBN 978 90 02 27820 4

NUR 274, 302

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
vermenigvuldigd – op enige manier – zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.

HET EERSTE AVONTUUR
VAN
SHERLOCK
HOLMES
EEN STUDIE IN ROOD

GESCHREVEN DOOR
ARTHUR CONAN DOYLE

GEÏLLUSTREERD DOOR
VINCENT MALLIÉ

EERSTE DEEL

I

DE HEER SHERLOCK HOLMES

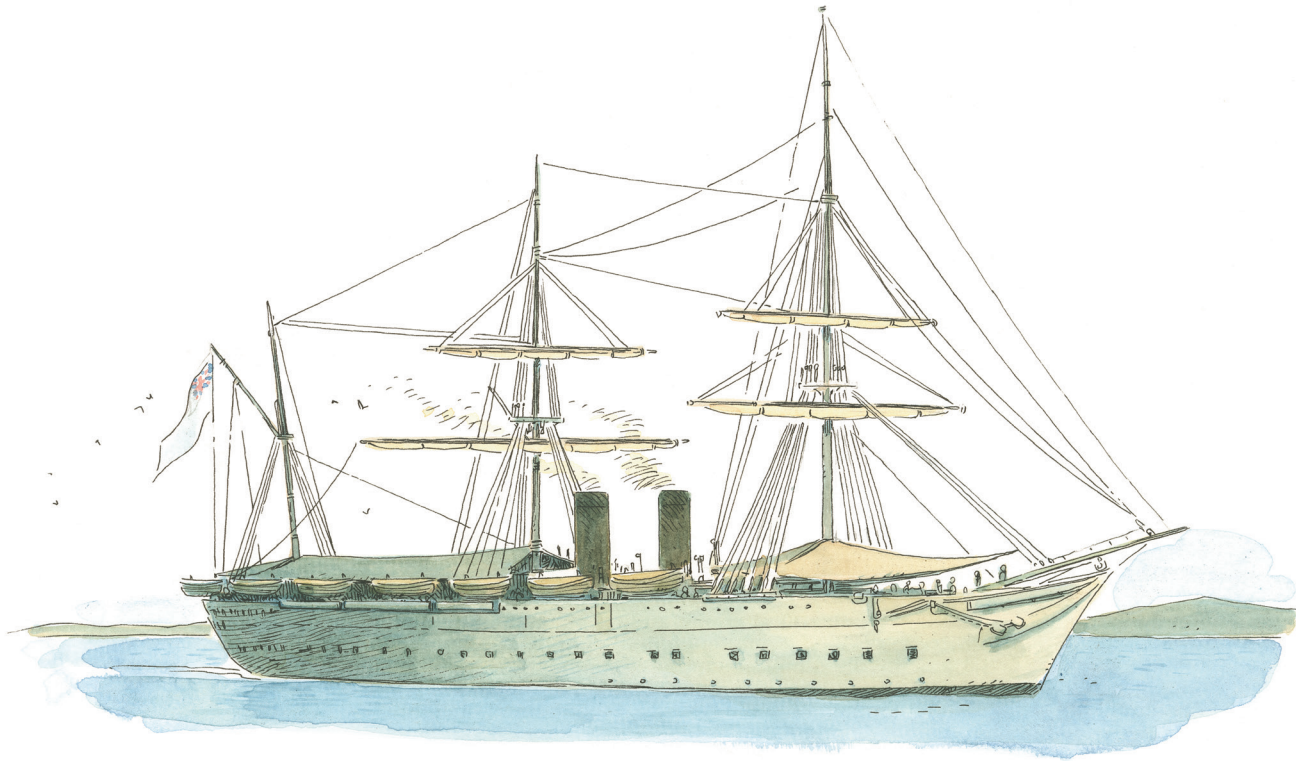
In het jaar 1878 voltooide ik mijn studie geneeskunde aan de universiteit van Londen en ging vervolgens naar Netley voor de training voor legerchirurgen. Toen ik mijn studie daar had afgerond, werd ik als assistent-chirurg aangesteld bij het vijfde regiment Northumberland Fusiliers. Het regiment was toentertijd gestationeerd in India en nog voordat ik erbij kwam, was de Tweede Afghaanse oorlog uitgebroken. Bij aankomst in Bombay hoorde ik dat mijn legereenheid de passen was overgestoken en al diep in vijandelijk gebied was. Ik volgde ze echter, samen met veel andere officieren die in dezelfde situatie zaten als ik. Ik wist veilig Kandahar te bereiken, waar ik mijn regiment aantrof en meteen mijn nieuwe taken ging uitvoeren.

Voor velen bracht de veldtocht eer en onderscheidingen, maar mij bracht hij alleen ongeluk en rampspoed. Ik werd uit mijn brigade gehaald en aangesteld bij de Berkshires, waar ik diende bij de noodlottige slag bij Maiwand. Daar kreeg ik een Jezail-kogel in mijn schouder die mijn bot versplinterde en mijn ondersleutelbeenslagader schampte. Ik kon uit handen van de moordlustige gazi's blijven dankzij de toewijding en moed van Murray, mijn ordonnans, die me over een pakpaard legde en mij veilig wist terug te brengen naar de Britse linies.

Ik was uitgeput van de pijn en verzwakt door de langdurige beproevingen die ik had ondergaan en werd in een trein vol gewonden naar ons ziekenhuis in Peshawar gebracht. Daar kwam ik weer op krachten. Ik was al zodanig hersteld dat ik door het ziekenhuis kon lopen en op de veranda in de zon kon zitten, toen ik werd geveld door tyfus, de vloek van onze Indiase kolonie. Maandenlang werd er gevreesd voor mijn leven. Toen ik eindelijk bijkwam en begon te herstellen, was ik zo zwak en mager dat een medische commissie besloot mij onmiddellijk terug te sturen naar Engeland. Ik vertrok daarom met

het troepentransportschip *Oronte* en stond een maand later op de pier van Portsmouth. Mijn gezondheid was voorgoed geruïneerd, maar van de zorgzame overheid mocht ik deze in de volgende negen maanden proberen te verbeteren.

Ik had geen familie of vrienden in Engeland en was dus zo vrij als een vogeltje, of in elk geval zo vrij als een man kan zijn met een inkomen van elf shilling en zes pence per dag. In die omstandigheden kwam ik als vanzelf terecht in Londen, die grote poel van verderf waar alle lanterfanters en leeglopers uit het rijk op afkomen. Daar verbleef ik een tijdje in een familiepension aan de Strand. Ik leidde een betekenisloos leven zonder comfort en gaf veel meer geld uit dan ik me kon veroorloven. Mijn financiële situatie werd zo kritiek dat ik al snel begreep dat ik de metropool moest verlaten en ergens op het platteland moest gaan wonen of dat ik mijn levensstijl compleet moest omgooien. Ik koos voor het laatste alternatief en besloot het hotel te verlaten en mijn intrek te nemen in een minder chic en goedkoper onderkomen.

Op de dag waarop ik tot deze conclusie was gekomen, stond ik in café Criterion toen iemand me op mijn schouder tikte. Ik draaide me om en herkende de jonge Stamford, die onder mij had gewerkt als verpleegkundige in het Saint Bartholomew-ziekenhuis. De aanblik van een vriendelijk gezicht in de jungle van Londen is erg aangenaam voor een eenzame man. Vroeger was Stamford niet echt een goede vriend van me, maar nu begroette ik hem enthousiast en hij leek ook erg blij om mij te zien. In mijn geestdrift

vroeg ik hem om met mij te lunchen in Holborn en we vertrokken samen in een rijtuig. ‘Wat heb jij uitgespookt, Watson?’ vroeg hij met onverholen nieuwsgierigheid toen we ratelend door de drukke Londense straten reden. ‘Je bent zo mager als een lat en zo bruin als een kokosnoot.’ Ik vertelde hem in het kort over mijn avonturen en was nog maar net klaar toen we onze bestemming bereikten.

‘Arme ziel,’ zei hij meelevend toen hij mijn ellende had aangehoord. ‘Wat ga je nu doen?’ ‘Een onderkomen zoeken,’ antwoordde ik. ‘Ik wil kijken of ik comfortabele kamers kan vinden voor een redelijke prijs.’

‘Dat is gek,’ merkte mijn metgezel op, ‘je bent vandaag al de tweede die dat tegen mij zegt.’ ‘Wie was de eerste dan?’ vroeg ik.

‘Een vent die in het onderzoekslaboratorium van het ziekenhuis werkt. Hij klaagde vanochtend, omdat hij niemand kon vinden die een woning met hem wil delen die te duur voor hem is.’

‘Grote goden!’ riep ik uit. ‘Als hij echt iemand zoekt om die woning en de kosten te delen, ben ik de juiste persoon. Ik heb liever gezelschap dan dat ik alleen blijf.’

De jonge Stamford keek me op een vreemde manier aan over zijn wijnglas.

‘Je kent deze Sherlock Holmes nog niet,’ zei hij. ‘Misschien wil je hem niet als vast gezelschap.’

‘Waarom? Wat is er op hem tegen?’

‘O, ik zeg niet dat er iets op hem tegen is. Hij heeft alleen wat vreemde ideeën. Hij is nogal enthousiast bezig met bepaalde takken van wetenschap. Maar voor zover ik weet, is hij een aardige vent.’

‘Een geneeskundestudent, neem ik aan?’

‘Nee. Ik heb geen idee wat hij precies doet. Ik geloof dat hij goed is in anatomie en hij is een eersteklas scheikundige, maar volgens mij volgt hij niet systematisch alle geneeskundelessen. Zijn studie verloopt erg onsamenhangend en excentriek, maar hij heeft veel ongewone kennis opgedaan waar zijn hoogleraren verbaasd over zouden staan.’

‘Heb je hem nooit gevraagd wat hij wil gaan doen?’

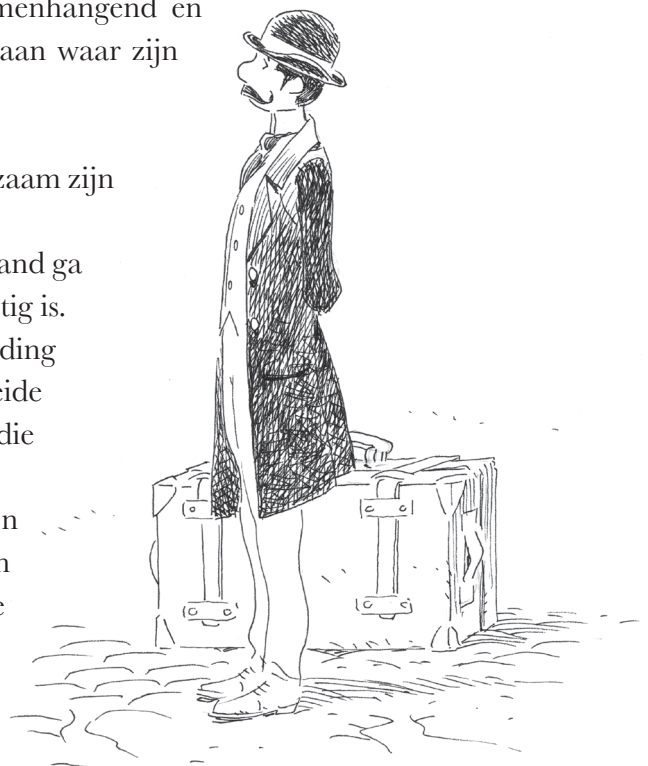
‘Nee. Hij is niet zo spraakzaam, al kan hij heel mededeelzaam zijn als hij er zin in heeft.’

‘Ik zou hem wel willen ontmoeten,’ zei ik. ‘Als ik met iemand ga samenwonen, heb ik het liefst iemand die studeert en rustig is. Ik ben nog niet genoeg hersteld om veel lawaai of opwinding te kunnen verdragen. In Afghanistan heb ik van beide genoeg gehad voor de rest van mijn leven. Hoe kan ik die vriend van je ontmoeten?’

‘Hij zal wel in het laboratorium zijn,’ antwoordde mijn metgezel. ‘Of hij komt er wekenlang niet, of hij is er van ’s morgens vroeg tot ’s avonds laat aan het werk. Als je wilt, gaan we er na de lunch samen heen.’

‘Graag,’ antwoordde ik.

Daarna ging het gesprek over andere zaken.

Toen we vanuit Holborn onderweg waren naar het ziekenhuis, vertelde Stamford me nog wat bijzonderheden over de man met wie ik wilde gaan samenwonen.

‘Je moet het mij niet kwalijk nemen als je niet met hem op kunt schieten,’ zei hij. ‘Ik weet niet meer van hem dan wat ik heb opgemerkt bij de enkele ontmoetingen in het laboratorium. Deze regeling is jouw idee, dus je moet mij niet verantwoordelijk houden.’

‘Als we niet met elkaar kunnen opschieten, is het gemakkelijk genoeg om afscheid te nemen,’ antwoordde ik. Ik keek hem doordringend aan en zei: ‘Stamford, ik krijg het idee dat je een reden hebt om je handen van deze kwestie af te trekken. Heeft deze kerel zo’n vreselijk humeur, of is er wat anders? Draai er niet omheen.’

‘Nou, hoe zal ik het zeggen,’ antwoordde hij lachend. ‘Holmes is ietwat te wetenschappelijk naar mijn idee. Bijna ongevoelig. Ik kan me zomaar voorstellen dat hij een vriend een snufje van de nieuwste plantaardige alkaloïde geeft, niet uit kwaadaardigheid, maar gewoon uit nieuwsgierigheid naar het precieze effect ervan. Ik denk echter dat hij het zelf net zo enthousiast zou innemen. Hij lijkt een ware passie te hebben voor exacte en precieze kennis.’

‘En terecht.’

‘Ja, maar hij kan te ver gaan. Als je lijken in de snijzaal gaat slaan met een stok, nemen dingen toch wel een nogal rare wending.’

‘Lijken slaan?’

‘Ja, om te zien in hoeverre er blauwe plekken ontstaan na de dood. Ik heb het met eigen ogen gezien.’

‘Maar je zegt dat hij geen geneeskunde studeert.’

‘Nee. God mag weten wat zijn onderzoek inhoudt. Maar we zijn er en je moet zelf maar een mening over hem vormen.’

Terwijl hij sprak, liepen we een smalle straat in en gingen we via een kleine zijdeur een vleugel van het grote ziekenhuis in. Dat was voor mij bekend terrein, dus had ik geen gids nodig toen we de grauwe stenen trap op gingen en verder liepen door de lange gang met witgekalkte muren en grijsbruine deuren. Aan het einde ervan was een zijgang met een laag, gewelfd plafond, die naar het scheikundige laboratorium leidde.

Dat was een ruimte met een hoog plafond waar talloze flessen stonden. Her en der stonden brede, lage tafels vol distilleerkolven, reageerbuisen en kleine bunsenbranders met flakkerende blauwe vlammen. Er was maar één student in de kamer die aan de andere kant over een tafel gebogen stond en helemaal opging in zijn werk. Toen hij onze voetstappen hoorde, keek hij om en sprong overeind met een kreet van plezier.

‘Ik heb het gevonden! Ik heb het gevonden!’ riep hij tegen mijn metgezel, terwijl hij naar ons toe rende met een reageerbuisje in zijn hand. ‘Ik heb een reagens gevonden dat alleen neerslaat door hemoglobine.’

Hij straalde alsof hij een goudmijn had ontdekt.

‘Dokter Watson, de heer Sherlock Holmes,’ zei Stamford toen hij ons aan elkaar voorstelde.

‘Hoe maakt u het?’ zei hij hartelijk, terwijl hij mij de hand schudde met een kracht die ik niet van hem had verwacht. ‘Ik zie dat u in Afghanistan bent geweest.’

‘Hoe weet u dat nou?’ vroeg ik verbaasd.

‘Dat doet er niet toe,’ zei hij grinnikend. ‘Het gaat nu over hemoglobine. U begrijpt ongetwijfeld hoe belangrijk mijn ontdekking is.’

‘Scheikundig gezien is dit beslist interessant,’ antwoordde ik, ‘maar praktisch...’

‘Maar, mijn beste, dit is de meest praktische medisch-juridische ontdekking in jaren. U begrijpt toch wel dat dit ons een feilloze test biedt voor bloedvlekken? Kom eens hier.’

In zijn enthousiasme pakte hij me bij de mouw en trok me mee naar de tafel waar hij aan het werk was geweest.

‘We nemen wat vers bloed,’ zei hij en hij prikte met een naald in zijn vinger, waarna hij de druppel bloed die er uitkwam, opzoog met een pipet. ‘Nu doe ik deze kleine hoeveelheid bloed in een liter water. U ziet dat het resulterende mengsel puur water lijkt. Het aandeel bloed mag niet groter zijn dan één miljoenste. Maar ik weet zeker dat we de kenmerkende reactie zullen krijgen.’

Terwijl hij sprak, gooide hij een paar witte kristallen in het water en deed er daarna enkele druppels van een doorzichtige vloeistof bij. Ogenblikkelijk kreeg de vloeistof een matte roodbruine kleur en sloeg er een bruinachtige stof neer op de bodem van de glazen pot. ‘Ha! Ha!’ riep hij uit en hij klapte in zijn handen. Hij zag eruit als een kind dat blij is met nieuw speelgoed. ‘Wat denkt u daarvan?’

‘Het lijkt een heel gevoelige test,’ merkte ik op.

‘Geweldig! Geweldig! De oude test met guaiac was onhandig en onbetrouwbaar. Net als het microscopische onderzoek van bloedlichaampjes. Dat laatste is onbruikbaar als de vlekken een paar uur oud zijn. Maar deze lijkt goed te werken, of het bloed nu wel of niet vers is. Als deze test eerder was uitgevonden, zouden honderden mannen die nu vrij rondlopen, allang de straf voor hun misdaden hebben ondergaan.’

‘Inderdaad,’ mompelde ik.

‘Strafzaken draaien altijd om dat ene punt. Een man wordt verdacht van een misdrijf dat misschien enkele maanden geleden is gepleegd. Zijn kleding wordt onderzocht en daar worden bruinachtige vlekken op gevonden. Zijn dat bloedvlekken, of is het modder of roest, of misschien fruit of iets anders? Dat is een vraag waar veel deskundigen zich over hebben gebogen, en waarom? Omdat er geen betrouwbare test was. Nu hebben we de Sherlock Holmes-test en is het niet langer een probleem.’

Zijn ogen glinsterden terwijl hij sprak en hij legde zijn hand op zijn hart en boog alsof hij in zijn verbeelding voor een applaudiserende menigte stond.

‘Ik moet u feliciteren,’ merkte ik op, erg verrast door zijn enthousiasme.

‘Vorig jaar was er de zaak van Von Bischoff in Frankfurt. Hij zou beslist zijn opgehangen als deze test had bestaan. En je had Mason van Bradford en de beruchte Muller, en Lefèvre uit Montpellier en Samson uit New Orleans. Ik kan tientallen zaken noemen waarbij de test doorslaggevend zou zijn geweest.’

‘Je lijkt wel een wandelende misdaadencyclopedie,’ zei Stamford lachend. ‘Je zou een krant kunnen beginnen. Noem hem *Politienieuws uit het verleden*.’

‘Dat zou best wel interessant kunnen zijn,’ merkte Sherlock Holmes op terwijl hij een kleine pleister over het gaatje in zijn vinger plakte. ‘Ik moet voorzichtig zijn,’ vervolgde hij en hij draaide zich met een glimlach naar mij, ‘want ik experimenteer vaak met giftige stoffen.’ Hij stak zijn hand uit terwijl hij praatte en ik zag dat die vol zat met soortgelijke kleine pleisters en was verkleurd door sterke zuren.

‘We zijn hier gekomen voor zaken,’ zei Stamford. Hij ging zitten op een hoge kruk met drie poten en schoof met zijn voet een andere naar mij toe. ‘Mijn vriend hier zoekt een onderkomen en jij klaagde dat je niemand kon vinden die de kosten met je wilde delen. Daarom vond ik dat ik jullie maar bij elkaar moest brengen.’

Sherlock Holmes leek het een geweldig idee te vinden om zijn woonruimte met mij te delen. ‘Ik heb mijn oog laten vallen op een appartement in Baker Street,’ zei hij. ‘Dat zou erg geschikt voor ons zijn. Hopelijk hebt u niets tegen de geur van sterke tabak.’

‘Ik rook zelf altijd *Ship*,’ antwoordde ik.

‘Prima. Ik ben meestal met chemische stoffen bezig en doe af en toe experimenten. Vindt u dat vervelend?’

‘Absoluut niet.’

‘Eens kijken, wat zijn mijn andere tekortkomingen? Ik ben weleens neerslachtig en dan doe ik dagenlang mijn mond niet open. Maar u moet niet denken dat ik dan zit te mokken. Laat mij gewoon met rust en ik trek snel weer bij. En wat hebt u op te biechten? Het is voor twee heren het beste dat ze elkaars slechte kanten kennen voordat ze samen gaan wonen.’ Ik moest lachen om dat kruisverhoor.

‘Ik heb een bulldogpuppy,’ zei ik, ‘en ik heb een hekel aan lawaai, omdat mijn zenuwen in de war zijn. En ik sta op de meest onmogelijke tijden op en ben uitzonderlijk lui. Ik heb nog meer slechte eigenschappen als ik me goed voel, maar voor nu zijn dat de belangrijkste.’
‘Valt vioolspelen in uw categorie van lawaai?’ vroeg hij bezorgd.
‘Dat hangt af van wie er speelt,’ antwoordde ik. ‘Een goed bespeelde viool kan goddelijk zijn, maar een slecht bespeelde...’
‘O, dat zit wel goed!’ riep hij vrolijk lachend. ‘Ik denk dat we de zaak als beklonken kunnen beschouwen, althans, als het appartement u bevalt.’
‘Wanneer kunnen we het bekijken?’
‘Kom morgen om twaalf uur hier naar me toe en dan gaan we er samen heen en regelen alles,’ antwoordde hij.
‘Goed, precies om twaalf uur,’ zei ik en ik schudde hem de hand.

We lieten hem verder werken met zijn chemische stoffen en liepen samen naar mijn hotel. ‘Trouwens,’ vroeg ik opeens, terwijl ik stilhield en naar Stamford keek, ‘hoe kon hij nou weten dat ik in Afghanistan was geweest?’
Mijn metgezel glimlachte raadselachtig.
‘Dat is een eigenaardigheid van hem,’ zei hij. ‘Heel wat mensen willen weten hoe hij achter dingen komt.’
‘O, het is dus een raadsel?’ riep ik uit en ik wreef in mijn handen. ‘Dat is heel intrigerend. Ik dank je hartelijk dat je ons bij elkaar hebt gebracht. Het beste studieobject van de mens is de mens.’
‘Bestudeer hem dan maar,’ zei Stamford toen hij afscheid nam, ‘maar je zult hem een lastig probleem vinden. Ik durf te wedden dat hij meer over jou te weten komt dan jij over hem. Tot ziens.’
‘Tot ziens,’ antwoordde ik en ik liep naar mijn hotel. Mijn nieuwe kennis had mijn interesse gewekt.

